

VERTROUWELIJK

Advies

voor **Persoonsgegevens** en **Persoonsgegevens** (Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat)
van **Persoonsgegevens**, **Persoonsgegevens** en **Persoonsgegevens** (kantoor landsadvocaat)
datum 1 november 2023
inzake Advies inzake emissiegrenswaarde NO_x
zaaknr 11020808

1 Adviesvraag

In december 2022 heeft de Staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat een Expression of Principles met een bedrijf (hierna: het bedrijf) ondertekend. Sindsdien is en wordt er gewerkt aan een Joint Letter of Intent, met de ambitie om deze in de zomer van 2023 of kort daarna te ondertekenen. De Expression of Principles en de Joint Letter of Intent zijn verdere uitwerkingen van de maatwerkaanpak; een nieuwe aanpak aangekondigd in het Coalitieakkoord om de verduurzaming van de industrie verder te versnellen: het Kabinet biedt de 10 tot 20 grootste industriële uitstoters in Nederland de mogelijkheid van een zogenaamde maatwerkaanpak. Het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat en het bedrijf zijn bij de uitwerking van de Joint Letter of Intent in een discussie verwickeld geraakt over de overeen te komen stikstofreductie door het bedrijf. Het geschil spitst zich onder andere toe op de vraag welke wettelijke emissiegrenswaarden voor stikstof van toepassing zijn.

Hierbij is van belang dat het bedrijf op 1 december 2021 een aanvraag om omgevingsvergunning heeft ingediend ten behoeve van het wijzigen van haar bestaande bedrijfsvoering, waarbij wordt overgestapt op waterstof als brandstof in haar productieprocessen. In de daarop te verlenen omgevingsvergunning dient een emissiegrenswaarde voor onder meer NO_x te worden opgenomen. Het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat heeft zich op het standpunt gesteld dat vanwege de wijziging van haar *bestaande* installaties ten behoeve van de overgang naar waterstof, een emissiegrenswaarde van 80 mg/Nm³ moet worden opgelegd. Deze emissiegrenswaarde is in lijn met de emissiegrenswaarde die wordt gehanteerd voor *andere* grote stookinstallaties op grond van het Activiteitenbesluit milieubeheer (hierna: het Activiteitenbesluit). In het maatwerktraject worden tussen een bedrijf en de overheid bovenwettelijke afspraken gemaakt. Het is daarom van belang om

duidelijkheid te hebben welke normen gelden voor een bedrijf. In dat kader is aan ons advies gevraagd over de vraag aan welke wettelijke emissiegrenswaarden op het gebied van NO_x een bedrijf moet voldoen bij de overstap op waterstof.

Door een onafhankelijk adviseur (hierna: de adviseur) is naar aanleiding van bovenstaande een advies opgesteld, waarbij ook het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat en de relevante provincie en omgevingsdienst betrokken zijn. De adviseur komt tot de conclusie dat er maatwerkmogelijkheden bestaan op basis waarvan een hogere emissiegrenswaarde kan worden vastgelegd.¹ Wel wordt door de adviseur aangegeven dat het goed zou zijn om het Besluit activiteiten leefomgeving (de opvolger van het Activiteitenbesluit) eenduidig aan te passen zodat het bevoegd gezag ook in de maatwerkaanpak ten aanzien van NO_x maatwerk kan leveren en vergunningverlener en -aanvrager niet verzandt in discussies, misverstanden en uiteenlopende juridische interpretaties over wat ter zake van een aan te passen bestaande installatie geldend is. De provincie en de omgevingsdienst zijn eveneens van mening dat in dit geval een hogere emissiegrenswaarde dan 80 mg/Nm³ zou gelden.

In dat kader heeft u ons de volgende adviesvragen gesteld:

1. Kwalificeert het wijzigen van de procesfornuizen om deze gereed te maken om te werken op waterstof, conform de aanvraag van 1 december 2021, zich op grond van de milieuregelgeving als een wijziging of uitbreiding van de capaciteit van de installatie?
2. Welke bovengrens (in mg/Mn³) volgt derhalve uit de milieuregelgeving voor de NO_x concentraties? Voor welk deel van de installatie? Is deze eis van toepassing op elk met dit project aangepast fornuis?
3. Is er in de vergunning ruimte voor een maatwerkvoorschrift om een hogere grenswaarde of een bubble-benadering toe te staan? En waarom wel/of niet?
4. Zijn er binnen het geldende wettelijk stelsel (andere) mogelijkheden voor het bevoegd gezag om een hogere grenswaarde voor NO_x toe te staan zonder de regelgeving te wijzigen?
5. Indien het antwoord op vraag 4 negatief is; Welke ruimte biedt het Europees kader om aanpassingen te doen aan de nationale regelgeving om de hogere grenswaarden voor Nox mogelijk te maken?
6. Er is een schijnbare tegenstelling tussen wat er in artikel 30, zevende lid, van de Richtlijn industriële emissies (en in artikel 5.3 Abm) en de BREF voor grote stookinstallaties (LCP) staat over op de toepassing van emissiegrenswaarden voor nieuwe en bestaande stookinstallaties in de BREF LCP. Bij een letterlijke lezing van de zinsnede "*In geval van een*

¹ De notitie lijkt uit te gaan van het opnemen van maatwerk in de vergunning. In de notitie wordt opgemerkt (onderstreping PR): "Dit vergt **in de vergunningverlening** de mogelijkheid tot maatwerk voor NO_x-normering van grenswaarden door het bevoegde gezag [...]"

wijziging van een stookinstallatie die gevolgen kan hebben voor het milieu” uit dat artikel, zou na elke wijziging voldoen moeten worden aan de emissiegrenswaarden voor een ‘nieuwe’ stookinstallatie (immers elke wijziging kan gevolgen hebben voor het milieu). Een dergelijke lezing houdt in dat het gefaseerd aanpassen van een bestaande grote stookinstallatie niet mogelijk is. De letterlijke interpretatie lijkt haaks te staan op de toepassing van emissiegrenswaarden voor nieuwe en bestaande stookinstallaties in de BREF LCP. Een nieuwe installatie is in de BBT conclusies van de BREF LCP gedefinieerd als: een stookinstallatie waarvoor de eerste vergunning wordt afgegeven na de bekendmaking van deze BBT conclusies of een volledige vervanging van een stookinstallatie op de bestaande funderingen na de bekendmaking van deze BBT-conclusies. Een bestaande stookinstallatie is volgens de BREF LCP een stookinstallatie die geen nieuwe installatie is. Dit betekent dat op grond van de BREF LCP een wijziging aan een bestaande stookinstallatie nog niet betekent dat aan de emissiegrenswaarden voor een nieuwe stookinstallatie uit een BBT conclusie moet worden voldaan, maar dat de BBT-GEN waarden van een bestaande stookinstallatie blijven gelden. Hoe beoordeelt u deze schijnbare tegenstelling? Beïnvloedt deze uw lezing van de RIE/Activiteitenbesluit of staan beide zaken los van elkaar?

In paragraaf 2 van dit advies geven wij samengevat antwoord op bovenstaande vragen. In paragraaf 3 geven wij daarop een uitgebreide toelichting.

2 Samengevat antwoord

Wij beantwoorden bovenstaande vragen als volgt.

Vraag 1:

Kwalificeert het wijzigen van de procesfornuizen om deze gereed te maken om te werken op waterstof, conform de aanvraag van 1 december 2021, op grond van de milieuregelgeving als een wijziging of uitbreiding van de capaciteit van de installatie?

Antwoord:

Ja. Wij concluderen dat bij de transitie van het bedrijf naar waterstof als brandstof sprake is van een wijziging van bestaande installaties die gevolgen kan hebben voor het milieu als bedoeld in artikel 5.3 lid 3 van het Activiteitenbesluit. Wij concluderen dat iedere feitelijke wijziging van bestaande installaties die gevolgen kan hebben voor het milieu dient te worden aangemerkt als wijziging als bedoeld in artikel 5.3 lid 3 van het Activiteitenbesluit. Daarvan is in dit geval sprake.

Vraag 2:

Welke bovengrens (in mg/Mn3) volgt derhalve uit de milieuregelgeving voor de NOx concentraties? Voor welk deel van de installatie? Is deze eis van toepassing op elk met dit project aangepast fornuis?

Antwoord:

Nu sprake is van een wijziging van een bestaande installatie die gevolgen kan hebben voor het milieu én de wijziging betrekking heeft op een gedeelte van een bestaande grote stookinstallatie met een nominaal thermisch ingangsvermogen van 50 MW of meer, concluderen wij dat op basis van artikel 5.5 lid 1 van het Activiteitenbesluit een emissiegrenswaarde van 80 mg/Nm³ geldt. De emissiegrenswaarde van 80 mg/Nm³ is van toepassing op het gedeelte van de bestaande grote stookinstallatie dat is gewijzigd in relatie tot het totale nominale thermische ingangsvermogen van de gehele stookinstallatie. Onderzocht zal moeten worden welke fornuizen zodanig zijn aangepast dat een gevolg voor het milieu kan ontstaan, en of die wijziging betrekking heeft op een gedeelte van een bestaande stookinstallatie met een nominaal thermisch ingangsvermogen van 50 MW of meer.

Vraag 3:

Is er in de vergunning ruimte voor een maatwerkvoorschrift om een hogere grenswaarde of een bubble-benadering toe te staan? En waarom wel/of niet?

Antwoord:

Wij zien op basis van het wettelijk kader geen ruimte om op basis van maatwerk een hogere emissiegrenswaarde aan het bedrijf te vergunnen. De emissiegrenswaarde van 80 mg/Nm³ zoals volgend uit het Activiteitenbesluit dient als minimale norm, en daarvan kan gezien de tekst van artikel 5.5 lid 1 van het Activiteitenbesluit niet

worden afgeweken. In het Activiteitenbesluit zelf worden geen passende maatwerkmogelijkheden geboden voor deze situatie en ook de afwijkingsmogelijkheden van artikel 2.22 lid 5 van de Wabo zijn in dit geval niet van toepassing.

In het geval van "bubblen" vraagt het bedrijf aan dat het gemiddelde van de emissiepunten van haar installatie(s), in plaats van ieder emissiepunt afzonderlijk, aan de emissiegrenswaarde voldoet. Bubblen op grond van artikel 5.6 van het Bor achten wij in beginsel mogelijk. Het bedrijf dient dit gelet op het hieronder opgenomen citaat wel zelf aan te vragen en ook dient een gelijkwaardig niveau van milieubescherming te worden gegarandeerd. De norm van 80 mg/Nm³ zal in dat opzicht doorwerken op de bepaling van het gemiddelde van de emissiepunten in de bubble.

Vraag 4:

Zijn er binnen het geldende wettelijk stelsel (andere) mogelijkheden voor het bevoegd gezag om een hogere grenswaarde voor NOx toe te staan zonder de regelgeving te wijzigen?

Antwoord:

Wij zien binnen het huidige wettelijk kader, waaronder de mogelijkheden tot afwijking van artikel 2.22 lid 5 van de Wabo, geen mogelijkheden om een hogere grenswaarde toe te staan.

Vraag 5:

Indien het antwoord op vraag 4 negatief is; Welke ruimte biedt het Europees kader om aanpassingen te doen aan de nationale regelgeving om de hogere grenswaarden voor Nox mogelijk te maken?

Antwoord:

Wij zien op basis van het Europeesrechtelijk kader ruimte om de norm van 80 mg/Nm³ te verhogen tot 100 mg/Nm³, in lijn met de grenswaarde die wordt genoemd in artikel 30 lid 7 juncto deel 2 van bijlage V bij de RIE. Voor zover het Rijk over wenst te gaan tot wijziging van het Activiteitenbesluit dient wel goed nagedacht te worden over de wijze waarop die wijziging vorm krijgt. De wijziging van de norm naar 100 mg/Nm³ achten wij specifiek voor het bedrijf mogelijk op basis van de door ons genoemde uitgangspunten, maar de norm van 80 mg/Nm³ heeft naar alle waarschijnlijkheid betrekking op veel meer installaties in Nederland dan enkel die van het bedrijf. Bij een eventuele aanpassing van de norm dient daarom ook te worden beoordeeld welke gevolgen wijziging voor andere installaties in Nederland heeft en dient te worden beoordeeld of er BBT-Conclusies voor die andere bedrijven/installaties gelden die verplichten tot het hanteren van een lagere norm dan 100 mg/Nm³. In kaart zal daarom moeten worden gebracht welke bedrijven/installaties in Nederland onder het bereik van de norm van 80 mg/Nm³ vallen (of zouden vallen bij een wijziging van de installaties) en welke BBT-Conclusies daarop van toepassing zijn.

3 Uitgebreide toelichting

3.1 Toepasselijk recht

Het bedrijf heeft op 1 december 2021 een aanvraag om omgevingsvergunning ingediend ten behoeve van de transitie naar waterstof als brandstof in haar productieprocessen. Tot op heden is nog niet op die aanvraag beslist.

Op 1 januari 2024 treedt de Omgevingswet in werking. Op grond van artikel 4.3 aanhef en onder a van de Invoeringswet Omgevingswet blijft het oude recht (c.q. het ten tijde van dit advies geldende recht) van toepassing tot het besluit onherroepelijk wordt.

De regels van de Omgevingswet en aanverwante algemene maatregelen van het bestuur zijn op de lopende aanvraag dus niet van toepassing. In deze notitie worden de gestelde adviesvragen daarom enkel beantwoord aan de hand van het vigerende recht. Materieel wijzigt ons advies evenwel niet onder de Omgevingswet.

3.2 Toepasselijke emissiegrenswaarde na transitie naar waterstof: 80 mg/Nm³

Emissiegrenswaarden voor grote stookinstallaties volgen in het nationale recht primair uit het Activiteitenbesluit. Ook in dit geval geldt dat in het Activiteitenbesluit emissiegrenswaarden zijn opgenomen die op het bedrijf van toepassing zijn.

In hoofdstuk 5 van het Activiteitenbesluit zijn algemene regels gesteld die zien op industriële emissies. In paragraaf 5.1.1 worden regels gesteld over de industriële emissies van grote stookinstallaties. Deze paragraaf is op grond van artikel 5.1 lid 1 van het Activiteitenbesluit van toepassing op het in werking hebben van een grote stookinstallatie, met uitzondering van:

- a. een stookinstallatie die bestemd is voor het drogen of behandelen van voorwerpen of materialen door middel van rechtstreeks contact met verbrandingsgas;
- b. technische voorzieningen voor de zuivering van afgassen door verbranding die niet als autonome stookinstallatie worden geëxploiteerd;
- c. het regenereren van katalysatoren voor het katalytisch kraakproces;
- d. het omzetten van zwavelwaterstof in zwavel;
- e. in de chemische industrie gebruikte reactoren;
- f. cokesovens;
- g. windverhitters van hoogovens;
- h. technische voorzieningen die bij de voortstuwing van een voertuig, schip of vliegtuig worden gebruikt;
- i. gasturbines en gasmotoren die op offshoreplatforms worden gebruikt;
- j. stookinstallaties waarvoor emissie-eisen zijn gesteld in paragraaf 5.1.2.

Wij maken uit de ons toegezonden informatie van het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat op dat *geen* sprake is van een van de bovengenoemde uitzonderingen. Gelet hierop nemen wij als uitgangspunt dat paragraaf 5.1.1 van het Activiteitenbesluit van toepassing is op de grote stookinstallaties van het bedrijf. Dat geldt dus ook voor de emissiegrenswaarden die in deze paragraaf zijn opgenomen.

In artikel 5.5 lid 1 van het Activiteitenbesluit, en de daarin opgenomen tabel 5.5, worden emissiegrenswaarden gegeven voor de emissies van stikstofoxiden. De specifieke emissiegrenswaarden die in een concreet geval gelden, zijn afhankelijk van het type brandstof en stookinstallatie. Gelet op de beoogde waterstoftransitie van het bedrijf gaan wij uit van de situatie dat de stookinstallaties van het bedrijf (zullen) functioneren op gasvormige brandstoffen. Voor gasvormige brandstoffen gelden op grond van artikel 5.5 lid 1 de volgende emissiegrenswaarden:

Gasvormige brandstoffen	Type stookinstallatie, type brandstof	
	- gasmotor	33 mg/Nm ³
	- gasturbine, met inbegrip van een STEG; bij vergunningverlening voor 17 augustus 2017, kan het bevoegd gezag bij vergunningvoorschrift een ruimere eis tot 50 mg/Nm ³ stellen.	35 mg/Nm ³
	- bestaande grote stookinstallatie indien het een gasturbine betreft, met inbegrip van een STEG; bij een bedrijfstijd minder dan 1.500 uur per jaar kan het bevoegd gezag bij vergunningvoorschrift een ruimere eis tot 75 mg/Nm ³ stellen.	60 mg/Nm ³
	- andere grote stookinstallatie, indien wordt gestookt met aardgas	70 mg/Nm ³
	- andere bestaande grote stookinstallatie; het bevoegd gezag kan op grond van technische kenmerken bij vergunningvoorschrift een ruimere eis tot 150 mg/Nm ³ toestaan voor zover passend binnen de grenzen van het uitvoeringsbesluit (EU) 2017/1442	100 mg/Nm ³
	- andere grote stookinstallatie	80 mg/Nm ³

Tabel 5.5 van het Activiteitenbesluit

In het geval van het bedrijf is – naar wij begrijpen – geen sprake van gasmotoren, gasturbines of het stoken van aardgas. Gelet daarop is *ofwel* sprake van een “andere bestaande grote stookinstallatie” zoals benoemd in de voorlaatste regel van bovengenoemde tabel *ofwel* van een “andere grote stookinstallatie” zoals benoemd in de laatste regel.

Voor de vraag welke van deze twee stookinstallaties als uitgangspunt voor de emissiegrenswaardebepaling moet worden gehanteerd, is artikel 5.3 lid 3 van het Activiteitenbesluit relevant. Hierin is bepaald:

Artikel 5.3

[...]

- 3 In geval van een wijziging van een bestaande grote stookinstallatie die gevolgen kan hebben voor het milieu en die betrekking heeft op een gedeelte van een bestaande grote stookinstallatie met een nominaal thermisch ingangsvermogen van 50 MW of meer, zijn de emissiegrenswaarden voor grote stookinstallaties van toepassing op het gedeelte van de bestaande grote stookinstallatie dat is gewijzigd in relatie tot het totale nominale thermische ingangsvermogen van de gehele stookinstallatie.

Dit artikellid is blijkens de parlementaire geschiedenis een implementatie van artikel 30 lid 7 van de Richtlijn Industriële Emissies (Richtlijn 2010/75/EU en hierna: de RIE) en leidt ertoe dat voor wijzigingen van bestaande grote stookinstallaties geen gebruik mag worden gemaakt van de soepeler eisen voor bestaande grote stookinstallaties.² In gelijke zin bepaalt artikel 30 lid 7 van de RIE dat indien sprake is van een wijziging van een stookinstallatie die gevolgen *kan* hebben voor het milieu en die betrekking heeft op een gedeelte van een installatie met een nominaal thermisch vermogen van 50 MW of meer, specifiek aangewezen emissiegrenswaarden (in deel 2 van bijlage V bij de RIE) van toepassing zijn op het gedeelte van de installatie dat is gewijzigd in relatie tot het totale nominale thermische vermogen van de gehele stookinstallatie.

N.B.: Artikel 30 lid 7 van de RIE is onderdeel van hoofdstuk III van de RIE. Dat hoofdstuk is volgens artikel 28 van toepassing op stookinstallaties met een totaal nominaal thermisch ingangsvermogen van 50 MW of meer, ongeacht het toegepaste type brandstof, met uitzondering van specifiek genoemde stookinstallaties. De specifiek genoemde uitgezonderde stookinstallaties zijn gelijk aan de stookinstallaties die zijn uitgezonderd in artikel 5.1 lid 1 van het Activiteitenbesluit. Zoals hiervoor opgemerkt, nemen wij als uitgangspunt dat *geen* sprake is van een van de uitgezondere installaties genoemd in artikel 5.1 lid 1 van het Activiteit, en dus ook niet van een van de uitgezondere installaties genoemd in artikel 28 van de RIE, zodat hoofdstuk III van de RIE van toepassing is op het bedrijf.

Kortom, de gedachte achter artikel 5.3 lid 3 van het Activiteitenbesluit is – in navolging van artikel 30 lid 7 van de RIE – dat een wijziging van een bestaande stookinstallatie niet tot gevolg kan hebben dat hier de voor bestaande installaties geldende soepelere normen kunnen worden gehanteerd. Voor de gewijzigde delen van de installatie dienen de (strengere) normen te worden gehanteerd die voor nieuwe grote stookinstallaties gelden.

In het Activiteitenbesluit noch de RIE (noch elders in de wet) wordt ingekaderd onder welke omstandigheden sprake is van een 'wijziging' van een bestaande installatie. Ook

² *Stb* 2012, 552, p. 103-104

zijn wij niet bekend met jurisprudentie waarin dit begrip wordt ingekaderd. Zonder verdere inkadering in de wet of anderszins, achten wij het verdedigbaar dat iedere feitelijke wijziging van bestaande installaties die gevolgen *kan* hebben voor het milieu dient te worden aangemerkt als wijziging als bedoeld in artikel 5.3 lid 3 van het Activiteitenbesluit.³ Daar zal in de praktijk al snel sprake van zijn. Uit de RIE noch de nationale wetgeving volgt onzes inziens een aanknopingspunt voor de gedachte dat "gevolgen" in de zin van artikel 5.3 lid 3 van het Activiteitenbesluit en artikel 30 lid 7 van de RIE per definitie negatieve gevolgen moeten betreffen. Wij kunnen ons ook voorstellen dat het door de wetgever juist wenselijk is geacht om ook bij positieve veranderingen een strengere normering te laten gelden. Op deze manier worden inrichtingen er immers toe aangezet om het maximale uit gewijzigde technieken te halen. De wetgever lijkt bovendien bewust te hebben gekozen om niet het woord "negatieve" te gebruiken in de zinsnede. Vergelijk in dat kader bijvoorbeeld de definitie van "belangrijke wijziging" in artikel 3 lid 9 van de RIE, waarin het woord "negatief" wel wordt gebruikt (onderstreping PR):

"een wijziging van de aard of de werking, dan wel een uitbreiding van een installatie, een stookinstallatie, een afvalverbrandingsinstallatie of een afvalmeeverbrandingsinstallatie die significante negatieve effecten kan hebben op de gezondheid van de mens of op het milieu;"

N.B. de Engelse vertaling van artikel 30 lid 7 van de RIE heeft het over "which may have consequences for the environment" en de Franse vertaling over "entraîner des conséquences pour l'environnement". Ook in deze vertalingen zien wij geen aanknopingspunt om te vermoeden dat het enkel om negatieve gevolgen gaat.

In de notitie van de adviseur wordt geconcludeerd dat met de door het bedrijf voorgenomen wijziging naar gebruik van waterstof als brandstof in plaats van methaan, sprake is van een wijziging van de bestaande installatie met gevolgen voor het milieu. Wij delen dat uitgangspunt. De bestaande installaties van het bedrijf (althans een deel daarvan) dienen feitelijk te worden aangepast om de transitie naar waterstof mogelijk te maken. De transitie naar waterstof zal ook tot een verandering in emissies leiden, zodat de wijziging van de installaties gevolgen heeft voor het milieu. Naar wij begrijpen heeft de wijziging ook betrekking op een bestaande grote stookinstallatie/bestaande grote stookinstallaties met een nominaal thermisch ingangsvermogen van 50 MW of meer. Dit leidt ertoe dat artikel 5.3 lid 3 van het Activiteitenbesluit in algemene zin van toepassing is op de wijziging die het bedrijf beoogt door te voeren in haar installaties. Om meer concreet te beoordelen op welke installaties van het bedrijf artikel 5.3 lid 3 van het Activiteitenbesluit van toepassing is, dient bezien te worden welke installaties feitelijk worden aangepast. Indien die

³ Daarbij geldt uiteraard wel dat, om onder de reikwijdte van artikel 5.3 lid 3 van het Activiteitenbesluit te vallen, de wijziging eveneens betrekking dient te hebben op een gedeelte van een bestaande grote stookinstallatie met een nominaal thermisch ingangsvermogen van 50 MW of meer.

aanpassing milieugevolgen *kan* hebben en betrekking heeft op een gedeelte van een bestaande grote stookinstallatie met een nominaal thermisch ingangsvermogen van 50 MW of meer, is artikel 5.3 lid 3 van het Activiteitenbesluit van toepassing op de concrete wijziging. Wij gaan er voor dit advies van uit dat de wijzigingen van het bedrijf betrekking hebben op een gedeelte van een bestaande grote stookinstallatie met een nominaal thermisch ingangsvermogen van 50 MW of meer.

Nu gelet op artikel 5.3 lid 3 van het Activiteitenbesluit uitdrukkelijk dient te worden aangesloten bij de normering voor (nieuwe) grote stookinstallaties, en niet bij die van bestaande grote stookinstallaties, zal in het geval van het bedrijf sprake zijn van een "andere grote stookinstallatie" als bedoeld in de laatste regel van tabel 5.5 van het Activiteitenbesluit en dus niet van een "andere bestaande grote stookinstallatie". Daarmee geldt een emissiegrenswaarde voor NO_x van 80 mg/Nm³. De norm van 100 mg/Nm³ die geldt voor "andere bestaande grote stookinstallaties", en de daarbij genoemde mogelijkheid om op grond van technische kenmerken een ruimere eis tot 150 mg/Nm³ te stellen, is dus niet op de gewijzigde installaties van het bedrijf van toepassing.

3.3 *Is een 'bubble-benadering' mogelijk?*

In artikel 5.5 lid 3 van het Besluit omgevingsrecht (hierna: het Bor) is (voor zover voor dit advies relevant) bepaald dat bij het vaststellen van de emissiegrenswaarden wordt uitgegaan van de emissies op het punt waar zij de bron, in voorkomend geval na reiniging, verlaten, tenzij dat redelijkerwijs niet mogelijk is. De emissiegrenswaarden worden vastgesteld zonder rekening te houden met een mogelijke voorafgaande verdunning.

In artikel 5.6 lid 1 van het Bor is evenwel de mogelijkheid geboden om in een vergunning gelijkwaardige parameters te stellen. Van gelijkwaardige parameters is volgens de Nota van Toelichting bij het Bor bijvoorbeeld sprake wanneer gebruik wordt gemaakt van "bubblen":⁴

"Daarnaast worden nu ook de gelijkwaardige parameters expliciet genoemd. Van gelijkwaardige parameters wordt bijvoorbeeld gebruik gemaakt bij intern salderen of «bubblen». In dat geval vraagt het bedrijf aan dat het gemiddelde van de emissiepunten, in plaats van ieder emissiepunt afzonderlijk, aan de emissiegrenswaarde voldoet. Het bevoegd gezag honoreert dat in de vergunningvoorschriften op voorwaarde dat het bedrijf ten genoeg van het bevoegd gezag een gelijkwaardig niveau van milieubescherming garandeert. Het bevoegd gezag kan daartoe extra monitoringeisen opnemen. In de praktijk komt dit voor bij intensieve veehouderij, raffinaderijen en soms in de chemische industrie. Een beknopte uitleg is te vinden in de nota van toelichting bij de wijziging van het Besluit ammoniakemissie huisvesting intensieve

⁴ Stb. 2012, 552, p. 130.

veehouderij die salderen tussen stallen regelt (Stb. 2008, 6). Ook jurisprudentie over vergunningen voor intensieve veehouderij als raffinaderijen bevestigen de mogelijkheid die de IPPC-richtlijn biedt om te salderen (bijvoorbeeld ABRvS nr. 200708807/1 d.d. 15 oktober 2008, ABRvS nr. 200808068/1/M2 d.d. 7 oktober 2009, ABRvS nr. 201005559/1/ T1/A4 d.d. 9 mei 2012 en ABRvS nr. 200904322/1/T1/A4 d.d. 9 mei 2012)."

Bubblen op grond van artikel 5.6 van het Bor achten wij in beginsel mogelijk. Het bedrijf dient dit gelet op bovenstaand citaat wel zelf aan te vragen en er dient – en dan op het niveau van de gehele installatie - ook een gelijkwaardig niveau van milieubescherming wordt gegarandeerd. De norm van 80 mg/Nm³ zal in dat opzicht doorwerken op de bepaling van het gemiddelde van de emissiepunten in de bubble.

3.4 *Geen mogelijkheden tot hogere emissiegrenswaarde op basis van wettelijk kader*

Wij achten geen mogelijkheden aanwezig om op basis van het huidige wettelijk kader een hogere emissiegrenswaarde op te leggen dan de emissiegrenswaarde die in dit geval volgt uit het Activiteitenbesluit; 80 mg/Nm³.

In het Activiteitenbesluit zelf zijn geen maatwerk mogelijkheden opgenomen die het mogelijk maken voor (nieuwe) grote stookinstallaties minder strenge normering toe te passen. De algemene maatwerk mogelijkheid voor emissies van stoffen naar de lucht die is opgenomen in artikel 2.7 van het Activiteitenbesluit, is in artikel 2.7 lid 1 van het Activiteitenbesluit expliciet niet van toepassing verklaard op de emissiegrenswaarden die zijn gesteld in hoofdstuk 5 van het Activiteitenbesluit. Ook in hoofdstuk 5 van het Activiteitenbesluit zelf worden geen maatwerk mogelijkheden geboden die ertoe leiden dat in dit geval een hogere emissiegrenswaarde dan 80 mg/Nm³ kan worden opgelegd aan het bedrijf. Wij verwijzen in die zin naar het gekozen taalgebruik: "De emissies van stikstofoxiden overschrijden de emissiegrenswaarden van tabel 5.5 niet" (art. 5.5 lid 1 Activiteitenbesluit).

In artikel 2.22 lid 5 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (hierna: de Wabo) is een aantal grondslagen opgenomen voor afwijking van algemeen verbindende voorschriften (waaronder die volgend uit het Activiteitenbesluit). Uit dit artikellid volgt dat afwijken van regels uit een algemeen verbindend voorschrift (zoals het Activiteitenbesluit) enkel is toegestaan indien die algemeen verbindende voorschriften daartoe zelf een grondslag bieden. Dat is anders bij inrichtingen waartoe een IPPC-installatie behoort. In dat geval mag worden afgeweken van voorschriften uit een algemeen verbindend voorschrift voor zover niet wordt voldaan aan het bepaalde bij of krachtens artikel 2.22 lid 2 of 3 of artikel 2.14 van de Wabo.

In het Activiteitenbesluit zelf is geen grondslag opgenomen op basis waarvan kan worden afgeweken van de normen die volgen uit artikel 5.5 van het Activiteitenbesluit.

Een grondslag tot afwijking als bedoeld in de eerste volzin van artikel 2.22 lid 5 van de Wabo, is daarom niet aanwezig.

In dit geval is sprake van een inrichting waartoe een IPPC-installatie behoort. Wij zien echter geen reden om te concluderen dat bij het vergunnen van een grenswaarde van 80 mg/Nm³ ten aanzien van de gewijzigde installaties van het bedrijf niet zou worden voldaan aan artikel 2.22 lid 2 of 3 of artikel 2.14 van de Wabo.

In artikel 2.22 lid 2 van de Wabo is het uitgangspunt opgenomen dat in een omgevingsvergunning de voorschriften worden verbonden die nodig zijn met het oog op het belang dat voor de betrokken activiteit is aangegeven in het bepaalde bij of krachtens de artikelen 2.10 tot en met 2.20 van de Wabo. In dit geval is sprake van een omgevingsvergunning voor de activiteit milieu c.q. het wijzigen van een inrichting. Het toetsingskader dat in artikel 2.14 van de Wabo is opgenomen voor deze vergunningplichtige activiteit, is erop gericht de gevolgen voor het milieu zoveel mogelijk te beperken. Het vergunnen van een soepelere grenswaarde dan de waarde die is voorgeschreven in het Activiteitenbesluit, waardoor meer NO_x kan worden geëmitteerd dan 80 mg/Nm³, komt juist niet tegemoet aan dit belang. Wij zien daarom geen grondslag voor een hogere emissiegrenswaarde op basis van dit artikellid.

Uit artikel 2.22 lid 3 van de Wabo volgt dat bij of krachtens algemene maatregel van bestuur voor daarbij aangewezen categorieën activiteiten of gevallen regels worden gesteld met betrekking tot het verbinden van voorschriften aan de omgevingsvergunning. Dit artikellid is uitgewerkt in het Besluit omgevingsrecht (hierna: het Bor). Specifiek in artikel 5.5 van het Bor is bepaald welke doelvoorschriften aan een omgevingsvergunning kunnen worden verbonden. In artikel 5.5 lid 7 van het Bor is bepaald dat het bevoegd gezag in specifieke gevallen minder strenge emissiegrenswaarden kan vaststellen. Uit de parlementaire geschiedenis volgt echter dat voor stookinstallaties minimumeisen in het Activiteitenbesluit zijn opgenomen die nooit overschreden mogen worden.⁵ Artikel 5.5 lid 7 van het Bor biedt daarom geen mogelijkheid om een hogere emissiegrenswaarde op te leggen dan de grenswaarde die volgt uit het Activiteitenbesluit.

Tot slot biedt ook artikel 2.14 van de Wabo onzes inziens geen mogelijkheid tot afwijking. Zoals hiervoor opgemerkt, is het toetsingskader dat in artikel 2.14 van de Wabo is opgenomen, erop gericht de gevolgen van een activiteit voor het milieu zoveel mogelijk te beperken. Wij zien geen reden om aan te nemen dat enkel kan worden voldaan aan het toetsingskader van artikel 2.14 van de Wabo indien een hogere emissiegrenswaarde wordt vastgesteld, nu dit toetsingskader beoogt de negatieve gevolgen voor het milieu zoveel mogelijk te beperken en het verhogen van een emissiegrenswaarden ten opzichte van de in het Activiteitenbesluit voorgeschreven grenswaarde daar niet aan bijdraagt.

⁵ *Stb* 2012, 552, p. 130.

N.B. Wij menen dat dit ook geldt indien door de transitie naar waterstof de emissies weliswaar stijgen maar de jaarvracht lager wordt ten opzichte van de bestaande situatie. Dat zou enkel anders zijn indien gemotiveerd kan worden dat bij het hanteren van de norm die volgt uit het Activiteitenbesluit – gelet op het toetsingskader van artikel 2.14 van de Wabo - geen vergunning zou kunnen worden verleend. Op voorhand zien wij voor die conclusie geen aanleiding.

Wij zien in deze artikelleden dan ook geen grondslag om tot een hogere grenswaarde te komen ten opzichte van de norm van 80 mg/Nm³. Ook elders in de wet zien wij in dit geval geen grondslag om tot een hogere grenswaarde voor het bedrijf te komen dan de grenswaarde die volgt uit artikel 5.3 lid 3 juncto 5.5 van het Activiteitenbesluit.

3.5 *Kan de wet worden aangepast om een hogere emissiegrenswaarden dan 80 mg/Nm³ mogelijk te maken?*

Gelet op het voorgaande zien wij binnen het huidige wettelijk kader geen mogelijkheid om een emissiegrenswaarde hoger dan 80 mg/Nm³ aan het bedrijf op te leggen. De vraag is vervolgens of het nationaal wettelijk kader kan worden aangepast om een hogere emissiegrenswaarde alsnog mogelijk te maken.

De mogelijkheden voor een afwijking van de 80 mg/Nm³ norm worden vanuit het Europese kader in belangrijke mate bepaald door de vraag of de 80 mg/Nm³ norm voortvloeit uit de (volgens de procedure van artikel 13 lid 5 vastgestelde) BBT-conclusies. Als dat het geval is dan geldt het uitgangspunt van (artikel 14 lid 3 van) de RIE dat de BBT-conclusies de referentie vormen voor de vaststelling van de vergunningsvoorwaarden voor de exploitatie van stookinstallaties. Als er geen BBT-conclusies ten grondslag liggen aan de 80 mg/Nm³ norm (c.q. deze conclusies *in dit geval* niet relevant zijn, zie ook hierna) bestaat er op basis van de Europese regelgeving ruimte om de norm aan te passen en geldt het volgende.

Wij maken uit de parlementaire geschiedenis op dat de norm van 80 mg/Nm³ in 2019 in het Activiteitenbesluit is opgenomen en dat deze is gebaseerd op de BBT-Conclusies voor grote stookinstallaties uit 2017 (Uitvoeringsbesluit (EU) 2017/1442):⁶

“Op 17 augustus 2017 zijn de Europese milieu-eisen voor grote stookinstallaties (energiecentrales) geactualiseerd. Dit is gebeurd in de vorm van een uitvoeringsbesluit van de Europese Commissie (hierna: uitvoeringsbesluit (EU) 2017/1442), dat met onderhavig besluit wordt omgezet in de nationale regelgeving, dan wel moet worden verwerkt in vergunningen.”

[...]

⁶ Stb 2019, 170, p. 8 en 10

In het Activiteitenbesluit milieubeheer zijn ter omzetting van de Richtlijn industriële emissies emissiegrenswaarden opgenomen voor zwaveldioxide (SO₂), stikstofoxiden (NO_x), koolmonoxide (CO) en totaal stof. De nieuwe BBT-conclusies drukken de te halen emissieniveaus voor deze componenten uit in dag- en jaargemiddelden. De Richtlijn industriële emissies en het Activiteitenbesluit milieubeheer werken tot nu toe met maandgemiddelden en een afgeleid daggemiddelde. Dit heeft uit oogpunt van eenvoud ook de voorkeur. Daarom zijn de emissieniveaus uit de BBT-conclusies omgerekend naar maandgemiddelden met behulp van de omrekenmethode uit bijlage 13.3 van het BREF-document Grote stookinstallaties. De omrekening leidt volgens het BREF-document tot een gelijkwaardig emissieniveau, niet strenger of minder streng. De juridische grondslag hiervoor wordt geboden door artikel 15, derde lid, onder a, van de Richtlijn industriële emissies, dat ruimte geeft voor kortere middelingstijden."

NB: Volledigheidshalve merken wij overigens op dat het Gerecht van de EU (later bekrachtigd door het Hof van Justitie van de EU) Uitvoeringsbesluit (EU) 2017/1442 (op procedurele gronden) heeft vernietigd. De Europese Commissie heeft vervolgens een nieuw uitvoeringsbesluit genomen (Uitvoeringsbesluit (EU) 2021/2326), met overigens daarin dezelfde BBT-conclusies.

Wij begrijpen uit een interne e-mail van het Ministerie van 6 september 2023 dat de emissiegrenswaarden in artikel 5.5 van het Activiteitenbesluit inderdaad zijn gebaseerd op de BBT-Conclusies voor grote stookinstallaties. Daaruit volgt dat op basis van een omrekenformule voor het omrekenen van dag- en jaargemiddelden naar maandgemiddelden, de NO_x-ranges voor nieuwe installaties zijn omgerekend naar de norm van 80 mg/Nm³. Concreet is daarbij gebruik gemaakt van de tabellen 29 en 34 van de BBT-Conclusies. In de e-mail is het volgende opgenomen:

De BBT conclusies geven in tabel 29 en 34 de NO_x-ranges die onder de andere grote stookinstallaties vallen.

Tabel	Nieuwe installaties	
	Jaargemiddeld	Daggemiddeld
29	15-65	22-100
34	20-80	30-100

Voor de omrekening naar een maandgemiddelde zijn het gemiddelde van 65 en 80 voor het jaargemiddelde gebruikt en 100 voor het maandgemiddelde.
De omrekeningsformule is: $maandgemiddelde = 0,45 * daggemiddelde + 0,55 * jaargemiddelde$

Dat wordt dan $0,45*72 + 0,55*100 = 84,6$ en dat hebben we naar beneden afgerond naar 80 mg/Nm³. **De emissiegrenswaarde in het AB/BAL betreft komt dus overeen met de bovenkant van de BREF range voor nieuwe installaties**, maar lijkt scherper doordat het als een maandgemiddelde (en niet als een daggemiddelde) is uitgedrukt.

Tekstdeel uit e-mail d.d. 6 september 2023.

Het bedrijf stelt zich blijkens het document "BBT-Toets" (opgesteld door een deskundigenbureau) dat behoort bij de aanvraag van het bedrijf echter op het

standpunt dat de BBT-Conclusies voor Grote Stookinstallaties niet van toepassing zijn op het bedrijf. Gesteld wordt dat sprake is van verbranding in procesfornuizen/-verhitters en dat de BBT-conclusies voor Grote Stookinstallaties daarop geen betrekking hebben. Het klopt dat in de BBT-Conclusies voor Grote Stookinstallaties wordt opgemerkt dat deze geen betrekking hebben op "*de verbranding in procesovens of -verhitters;*". Wij begrijpen uit de toegezonden informatie dat binnen de inrichting van het bedrijf verbranding in procesovens of -verhitters wel plaatsvindt (meer specifiek door toepassing van kraakovens). Indien deze feitelijke conclusie tot uitgangspunt wordt genomen, is de conclusie dat de BBT-Conclusies voor Grote Stookinstallaties inderdaad niet rechtstreeks van toepassing zijn op het bedrijf.

Bovenstaande heeft tot gevolg dat het bedrijf *niet* onder het toepassingsbereik van de BBT-conclusies voor Grote Stookinstallaties valt, maar *wel* onder het toepassingsbereik van hoofdstuk 5 van het Activiteitenbesluit (en in gelijke zin hoofdstuk III van de RIE). Hierbij is evenwel van belang dat de emissiegrenswaarden uit het Activiteitenbesluit zijn gebaseerd op de BBT-Conclusies voor Grote Stookinstallaties. Indirect werken de emissiegrenswaarden die daaruit volgen onder het huidige recht dus wel door op de vergunningverlening voor het bedrijf, omdat de emissiegrenswaarden uit het Activiteitenbesluit als uitgangspunt dienen voor de vergunningverlening. Wij kunnen uit de parlementaire geschiedenis niet opmaken waarom de grenswaarden in het Activiteitenbesluit zijn gebaseerd op de BBT-Conclusies voor Grote Stookinstallaties, terwijl er grote stookinstallaties zijn die *wél* onder het Activiteitenbesluit vallen maar niet onder deze BBT-Conclusie. In gelijke zin is ons niet bekend waarom er een verschil in toepassingsbereik bestaat tussen de BBT-Conclusies voor Grote Stookinstallaties en Hoofdstuk III van de RIE. Ook hebben wij hierover geen jurisprudentie kunnen vinden.

Gelet op het voorgaande is de norm van 80 mg/Nm³ die in het Activiteitenbesluit is opgenomen weliswaar gebaseerd op de BBT-Conclusies voor Grote Stookinstallaties, maar is die BBT-Conclusie niet rechtstreeks van toepassing op het bedrijf. Dat biedt op voorhand ruimte om te concluderen dat enige ruimte bestaat om tot wijziging van de 80 mg/Nm³ norm over te gaan. Hiertoe geldt het volgende.

Het bedrijf toetst bij haar aanvraag aan de BBT-Conclusies van de BREF Organische bulkchemie, de BREF Anorganische bulkchemicaliën (ammoniak, zuren en kunstmest) en de BREF Afgas en afvalwaterbehandeling. Volgens het bedrijf zou sprake zijn van een NO_x norm van 60-100 mg/Nm³ bij 3% O₂ voor nieuwe fornuizen en een norm van 70-200 mg/Nm³ bij 3% O₂ voor bestaande fornuizen. Wij zien in het document "BBT-toets" dat door een adviesbureau is opgesteld dat het bedrijf ervan uitgaat dat de NO_x-emissie gemiddeld over alle fornuizen 138 mg/Nm³ zal zijn. Het bedrijf stelt dat wordt voldaan aan de BBT-conclusies, zodat het bedrijf lijkt aan te sluiten bij de normering voor bestaande stookinstallaties. Deze emissieranges zijn ontleend aan de BBT-Conclusies voor Organische Bulkchemie. In de BBT-conclusies voor Organische Bulkchemie wordt een bestaande installatie gedefinieerd als: "*Een andere dan een*

nieuwe installatie". Een nieuwe installatie wordt gedefinieerd als: *"Een installatie die voor het eerst wordt vergund op het terrein van de installatie na de bekendmaking van deze BBT-conclusies, of een volledige vervanging van een installatie na de bekendmaking van deze BBT-conclusies"*. Deze definities komen overeen met de definities voor bestaande en nieuwe installaties uit de BBT-Conclusies voor Grote Stookinstallaties. Van een nieuwe installatie als bedoeld in deze BBT-Conclusies is gelet op deze definities naar onze mening geen sprake, omdat – naar wij begrijpen – de installaties van het bedrijf niet voor het eerst worden vergund na bekendmaking van de BBT-conclusies en ook niet volledig worden vervangen maar slechts gedeeltelijk. In zoverre is dus sprake van een bestaande installatie als bedoeld in de BBT-Conclusie voor Organische Bulkchemie en wordt een emissie van 70-200 mg/Nm³ als een met de BBT geassocieerd emissieniveau gezien.

Dat betekent onzes inziens echter niet dat de emissiegrenswaarde kan worden opgehoogd naar (maximaal) 200 mg/Nm³. Wij constateren dat in artikel 30 lid 7 van de RIE bij een wijziging van een bestaande installatie de normen uit deel 2 van bijlage V bij de RIE van toepassing worden verklaard. Wij nemen als uitgangspunt dat dient te worden gekeken naar de *"Emissiegrenswaarden (mg/Nm³) voor NO_x en CO voor met gas gestookte installaties"*. Daaruit volgt dat voor *"stookinstallaties, andere dan gasturbines en gasmotoren"* een NO_x emissiegrenswaarde van 100 mg/Nm³ geldt.

De vraag of sprake is van een bestaande of nieuwe (stook)installatie in de zin van de BBT-Conclusie, en welke aan de BBT-geassocieerde emissieniveaus daar volgens de BBT-Conclusie aan zijn gekoppeld, is een andere vraag dan de vraag of sprake is van een wijziging van een stookinstallatie als bedoeld in artikel 30 lid 7 van de RIE en welke emissienorm daar volgens deel 2 van bijlage V van de RIE aan gekoppeld is. Hoewel dus geen sprake is van een nieuwe installatie als bedoeld in de BBT-conclusie, is wel sprake van een wijziging van de installatie als bedoeld in artikel 30 lid 7 van de RIE, zodat de emissienorm van 100 mg/Nm³ die volgt uit deel 2 van bijlage V van de RIE van toepassing is. Als gezegd, dient artikel 30 lid 7 van de RIE er ook juist toe om te borgen dat bij wijziging van de installatie niet wordt getoetst aan de soepeler norm voor bestaande installaties (in dit geval 70-200 mg/Nm³).

In zoverre is er een verschil in normering tussen de norm in de RIE van 100 mg/Nm³ en de nationale norm in het Activiteitenbesluit van 80 mg/Nm³. Wij begrijpen uit de parlementaire geschiedenis bij de wijziging van het Activiteitenbesluit in 2019 (*Stb.* 2019, 170, p. 10) dat beide normeren zijn gebaseerd op maandgemiddelden, zodat deze normen uitgaan van dezelfde meetduur. In artikel 1 onder a van Deel 4 van bijlage V bij de RIE is bepaald:

"Bij continumetingen worden de in de delen 1 en 2 bedoelde emissiegrenswaarden geacht te zijn nageleefd, indien uit de evaluatie van de meetresultaten voor de bedrijfsduur tijdens een kalenderjaar blijkt dat aan alle volgende voorwaarden is voldaan:

- a) geen gevalideerd maandgemiddelde is hoger dan de in de delen 1 en 2 vermelde toepasselijke emissiegrenswaarden;”

Nu een maandgemiddelde grenswaarde nooit hoger mag zijn dan de waarden genoemd in delen 1 en 2 van bijlage V bij de RIE (anders dan bijvoorbeeld daggemiddelden die volgens artikel 1 onder b van Deel 4 van bijlage V bij de RIE niet hoger dan 110% van deze waarden mogen zijn) fungeren de waarden genoemd in delen 1 en 2 van bijlage V bij de RIE de facto als maandgemiddelden.

Wij concluderen gelet op het voorgaande dat het Europeesrechtelijk kader dat volgt uit de RIE, een hogere normering (100 mg/Nm³) toestaat dan het nationaal kader (80 mg/Nm³). Met andere woorden: *juridisch* gezien is er in zoverre ruimte om de norm van 80 mg/Nm³ te wijzigen naar 100 mg/Nm³. Deze conclusie gaat er dus wel vanuit dat er geen (volgens de procedure van artikel 13 lid 5 vastgestelde) BBT-conclusies op het bedrijf van toepassing zijn die verplichten tot het hanteren van een lagere emissienorm.

Voor zover het Rijk over wenst te gaan tot wijziging van het Activiteitenbesluit (dat per 1 januari 2024 overgaat in het Besluit activiteiten leefomgeving) dient overigens nog wel goed nagedacht te worden over de wijze waarop die wijziging vorm krijgt. De norm van 80 mg/Nm³ heeft naar alle waarschijnlijkheid betrekking op veel meer installaties in Nederland dan enkel die van het bedrijf of zou dat op korte termijn kunnen hebben. Bij een eventuele aanpassing van de norm dient daarom ook te worden beoordeeld welke gevolgen wijziging voor andere installaties in Nederland heeft en dient te worden beoordeeld of er BBT-Conclusies voor die andere bedrijven/installaties gelden die verplichten tot het hanteren van een lagere norm dan 100 mg/Nm³. Wij adviseren dan ook om in kaart te brengen welke bedrijven/installaties in Nederland onder het bereik van de norm van 80 mg/Nm³ vallen (of zouden vallen bij een wijziging van de installaties) en welke BBT-Conclusies daarop van toepassing zijn.

Uiteraard denken wij hier graag in mee.